

Z A K O N

O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE REPUBLIKE AZERBEJDŽAN O ANGAŽOVANJU ČLANOVA PORODICE ČLANOVA DIPLOMATSKO- KONZULARNIH PREDSTAVNIŠTAVA NA PLAĆENIM DELATNOSTIMA

Član 1.

Potvrđuje se Sporazum između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Azerbejdžan o angažovanju članova porodice članova diplomatsko-konzularnih predstavništava na plaćenim delatnostima, koji je potpisan u Beogradu, 7. novembra 2023. godine, u originalu na srpskom, azerbejdžanskom i engleskom jeziku.

Član 2.

Tekst Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Azerbejdžan o angažovanju članova porodice članova diplomatsko-konzularnih predstavništava na plaćenim delatnostima u originalu na srpskom jeziku glasi:

**SPORAZUM
IZMEĐU
VLADE REPUBLIKE SRBIJE
I
VLADE REPUBLIKE AZERBEJDŽAN
O ANGAŽOVANJU ČLANOVA PORODICE ČLANOVA DIPLOMATSKO-
KONZULARNIH PREDSTAVNIŠTAVA NA PLAĆENIM DELATNOSTIMA**

Vlada Republike Srbije i Vlada Republike Azerbejdžan (u daljem tekstu: „Strane”), saglasile su se o sledećem:

Član 1.

Dozvola za bavljenje plaćenom delatnošću

Članovi porodice člana diplomatsko-konzularnog predstavništva jedne Strane koji je raspoređen na službenu dužnost na teritoriji države druge Strane biće ovlašćeni, na recipročnoj osnovi, da se bave plaćenom delatnošću u državi prijema, u skladu sa zakonima te države i odredbama ovog sporazuma, pod uslovom da čine deo domaćinstva i da ih izdržava taj član diplomatsko-konzularnog predstavništva.

Član 2.

Definicije

Za potrebe ovog sporazuma:

- 1) „plaćena delatnost” označava svaki oblik zapošljavanja uz naknadu, drugu lukrativnu delatnost ili obavljanje funkcije u odboru pravnog lica koje vrši privrednu delatnost;
- 2) „član diplomatsko-konzularnog predstavništva” označava zaposlenog države imenovanja koji obavlja funkciju diplomatskog agenta, konzularnog službenika ili člana administrativno-tehničkog osoblja diplomatsko-konzularnog predstavništva u državi prijema, u skladu sa definicijama sadržanim u članu 1. tačke (e) i (f) Bečke konvencije o diplomatskim odnosima, sačinjene u Beču 18. aprila 1961. godine (u daljem tekstu: „Bečka konvencija o diplomatskim odnosima”), ili u članu 1. stav 1. tačke (d) i (e) Bečke konvencije o konzularnim odnosima, sačinjene u Beču 24. aprila 1963. godine (u daljem tekstu: „Bečka konvencija o konzularnim odnosima”), koji nije državljanin države prijema i nema pravo na stalni boravak u njoj;
- 3) „član porodice” označava sledeća lica u srodstvu sa članom diplomatsko-konzularnog predstavništva:
 - a) lica koja se smatraju supružnikom u skladu sa zakonodavstvom države prijema;
 - b) nevenčanu decu starosti od 18 do 21 godinu;
 - v) nevenčano dete mlađe od 25 godina koje redovno pohađa nastavu kao student u visokoškolskoj ustanovi u državi prijema;

g) nevenčano dete sa invaliditetom utvrđenim u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom države imenovanja.

Član 3.

Procedure

1. Ako član porodice želi da se bavi plaćenom delatnošću u državi prijema, diplomatsko-konzularno predstavništvo države imenovanja podnosi odgovarajući zahtev u pisanoj formi Diplomatskom protokolu Ministarstva spoljnih poslova države prijema (u daljem tekstu: „Diplomatski protokol”).
2. Zahtev obuhvata podatke o podnosiocu zahteva koji se smatra članom porodice, uključujući dokumente koji potvrđuju njegov/njen status prema članu 2. stav 3. ovog sporazuma i podatke o potencijalnom zaposlenju.
3. Ministarstvo spoljnih poslova države prijema, nakon što verifikuje da član porodice koji je podneo zahtev ispunjava uslove definisane ovim sporazumom i nakon što sprovede odgovarajuće unutrašnje procedure, što je pre moguće zvanično obaveštava diplomatsko-konzularno predstavništvo države imenovanja o izdavanju dozvole za rad članu porodice u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom države prijema.
4. Diplomatsko-konzularno predstavništvo države imenovanja obaveštava Ministarstvo spoljnih poslova države prijema o završetku angažovanja člana porodice na plaćenju delatnosti i podnosi novi zahtev ako član porodice namerava da se bavi plaćenom delatnošću na drugom mestu.

Član 4.

Priznavanje diploma

1. Ovaj sporazum ne pruža članu porodice mogućnost da zahteva automatsko priznavanje svojih profesionalnih kvalifikacija, naučnih titula ili drugih kvalifikacija. Priznavanje će se izvršiti u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom države prijema ili u skladu sa relevantnim međunarodnim sporazumom koji je na snazi između Strana.
2. Nikakvo ograničenje se ne primenjuje u pogledu prirode ili vrste delatnosti, osim ustavnih i zakonskih ograničenja koja su na snazi u državi prijema.
3. Dozvola za rad ne oslobađa člana porodice obaveze dostavljanja diplome, sertifikata, licence ili drugih dokumenata za obavljanje odgovarajuće delatnosti u skladu sa zakonodavstvom države prijema.

Član 5.

Imunitet od građanske i upravne nadležnosti

U slučaju da član porodice uživa imunitet od građanske i upravne nadležnosti države prijema, u skladu sa Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima ili Bečkom konvencijom o konzularnim odnosima, ili bilo kojim drugim važećim međunarodnim sporazumom koji su Strane ratifikovale, takav imunitet se neće primenjivati u odnosu

na bilo koju radnju ili propust učinjen u vezi sa njihovim bavljenjem plaćenom delatnošću.

Član 6.

Imunitet od krivične nadležnosti

U slučaju da član porodice uživa imunitet od krivične nadležnosti države prijema, u skladu sa Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima ili bilo kojim drugim važećim međunarodnim sporazumom koji su Strane ratifikovale:

- 1) Država imenovanja će ozbiljno razmotriti svaki pisani zahtev države prijema da se odrekne od takvog imuniteta člana porodice u pogledu bilo koje radnje ili propusta u vezi sa njegovim/njenim bavljenjem plaćenom delatnošću, osim u posebnim okolnostima u kojima država imenovanja smatra da je odricanje protivno njenom interesu. U situacijama kada se imunitet ne ukine, član porodice gubi dozvolu za bavljenje plaćenom delatnošću iz člana 3. tačka 3);
- 2) Neće se smatrati da se odricanje od imuniteta od krivične nadležnosti odnosi i na izvršenje kazne, za šta će biti potrebno posebno odricanje od imuniteta. U takvim okolnostima, država imenovanja će ozbiljno razmotriti svaki pisani zahtev države prijema za odricanje potonjeg imuniteta.

Član 7.

Sistemi fiskalnog i socijalnog osiguranja

Član porodice koji se bavi plaćenom delatnošću podleže režimima fiskalnog i socijalnog osiguranja države prijema po svim pitanjima koja se odnose na njegovu/njenu plaćenu delatnost u toj državi.

Član 8.

Prestanak važenja dozvole

1. Diplomatsko-konzularno predstavništvo države imenovanja obaveštava Diplomatski protokol, što je pre moguće, o svim promenama u statusu člana porodice koji se bavi plaćenom delatnošću, definisanog u članu 2. tačka 3) ovog sporazuma.
2. Dozvola za bavljenje člana porodice plaćenom delatnošću važi do dana:
 - 1) kada izgubi status, u skladu sa članom 2. tačka 3) ovog sporazuma, ili
 - 2) okončanja službene dužnosti u državi prijema člana diplomatsko-konzularnog predstavništva od koga proizilazi status člana porodice, ili
 - 3) raskida ili isteka ugovora člana porodice o bavljenju plaćenom delatnošću, ne dovodeći u pitanje stav 3) ovog člana.
3. Za bilo kakvu suštinsku promenu u plaćenju delatnosti člana porodice potrebna je nova dozvola, u skladu sa procedurama predviđenim u članu 3. ovog sporazuma.

Član 9.**Odstupanje od obaveza**

Strane zadržavaju pravo da ne izdaju dozvolu za rad pomenutu u ovom sporazumu ili da ponište izdatu dozvolu za rad ako to smatraju neophodnim iz razloga nacionalne bezbednosti ili zaštite javnog reda ili zaštite prava i zakonskih interesa državljana država Strana ili drugih ljudi.

Član 10.**Izmene i dopune**

Svaka Strana može u pisanoj formi, diplomatskim putem, zahtevati izmene celog Sporazuma ili njegovog dela. Sve izmene i dopune ovog sporazuma o kojima se Strane saglase stupaju na snagu u skladu sa procedurom za stupanje na snagu Sporazuma i činiće njegov sastavni deo.

Član 11.**Rešavanje sporova**

Svi sporovi koji nastanu u vezi sa tumačenjem ili sprovođenjem ovog sporazuma rešavaće se prijateljski, kroz konsultacije ili pregovore između Strana, diplomatskim putem.

Član 12.**Završne odredbe**

1. Ovaj sporazum stupa na snagu po isteku 30 (trideset) dana od datuma prijema drugog obaveštenja u razmeni diplomatskih nota putem kojih se Strane međusobno obaveštavaju da su ispunjene njihove unutrašnje zakonske procedure neophodne za stupanje ovog sporazuma na snagu.
2. Ovaj sporazum ostaje na snazi neodređeno vreme.
3. Svaka Strana može da raskine ovaj sporazum u bilo kom trenutku pisanim obaveštenjem drugoj Strani diplomatskim putem. U tom slučaju, Sporazum prestaje da važi nakon 90 (devedeset) dana od datuma prijema obaveštenja o raskidu.
4. Raskid sporazuma neće uticati na važnost dozvole za rad na plaćenju delatnosti koja je data u skladu sa ovim sporazumom. Takva dozvola će ostati na snazi do datuma isteka naznačenog u dozvoli.

Sačinjeno u Beogradu dana 7. novembra 2023. godine, u dva originalna primerka, svaki na srpskom, azerbejdžanskom i engleskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi podjednako verodostojni. U slučaju bilo kakvih neslaganja u tumačenju odredbi ovog sporazuma, merodavan je tekst na engleskom jeziku.

Za Vladu Republike Srbije

Za Vladu Republike Azerbejdžan

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori”.

OBRAZLOŽENJE

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Azerbejdžan o angažovanju članova porodice članova diplomatsko-konzularnih predstavništava na plaćenim delatnostima sadržan je u odredbi člana 99. stav 1. tačka 4. Ustava Republike Srbije, kojim je propisano da Narodna skupština potvrđuje međunarodne ugovore kada je zakonom predviđena obaveza njihovog potvrđivanja.

II RAZLOZI ZBOG KOJIH SE PREDLAŽE DONOŠENJE ZAKONA

Sporazumom između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Azerbejdžan o angažovanju članova porodice članova diplomatsko-konzularnih predstavništava na plaćenim delatnostima se na recipročnoj osnovi reguliše zapošljavanje, uz naknadu, članova porodica diplomatskog i konzularnog osoblja, i to u skladu sa unutrašnjim propisima zemlje u kojoj se traži zaposlenje. Ovaj sporazum su potpisali 7. novembra 2023. godine tadašnji prvi potpredsednik Vlade i ministar spoljnih poslova Republike Srbije Ivica Dačić i ministar spoljnih poslova Republike Azerbejdžan Džejhun Bajramov.

Poslednjih godina je postala uobičajena međunarodnopravna praksa zaključivanja bilateralnih sporazuma kojima se na recipročnoj osnovi reguliše zapošljavanje članova porodica zaposlenih u diplomatsko-konzularnim predstavništvima.

U savremenim uslovima života sve je češća pojava da u mnogim zemljama supružnici odbijaju da napuste svoj posao kako bi pratili u inostranstvo bračnog ili vanbračnog partnera koji je član osoblja diplomatsko-konzularnog predstavništva. Ova činjenica navela je mnoge države, odnosno njihova ministarstva spoljnih poslova da pronađu pravni način da reše ovaj problem svojih zaposlenih. Osnovni cilj je očuvanje normalnog porodičnog života diplomatsko-konzularnih predstavnika i držanje porodice na okupu, uz zadovoljenje profesionalnih i ekonomskih preduslova za funkcionisanja tih porodica. Efekti rada diplomatsko-konzularnih predstavnika u slučaju razdvojenih porodica nesumnjivo su manji od efekata rada onih diplomatsko-konzularnih predstavnika koji rade u okruženju svojih porodica koje se nalaze sa njim u državi službovanja.

Takođe, svrha ovih sporazuma je i da se pomenutom krugu lica prilikom obavljanja plaćenih delatnosti ograniče privilegije i imuniteti, koji bi im inače pripadali prema bečkim konvencijama o diplomatskim i konzularnim odnosima.

Potvrđivanjem Sporazuma omogućuje se njegovo stupanje na snagu, kako je predviđeno članom 12. Sporazuma.

III OSNOVNI PRAVNI INSTITUTI I POJEDINAČNA REŠENJA

Član 1. Zakona propisuje da se potvrđuje Sporazum između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Azerbejdžan o angažovanju članova porodice članova diplomatsko-konzularnih predstavništava, sačinjen u Beogradu dana 7. novembra 2023. godine, u originalu na srpskom, azerbejdžanskom i engleskom jeziku.

Član 2. Zakona sadrži tekst Sporazuma u originalu na srpskom jeziku.

Član 3. Zakona propisuje da predmetni Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori”.

IV PROCENA POTREBNIH FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Azerbejdžan o angažovanju članova porodice članova diplomatsko-konzularnih predstavništava na plaćenim delatnostima nije potrebno obezbeđivanje sredstava u budžetu Republike Srbije.